

SÁMIID RIEKKASEARVI

Samernas Riksförbund

Vindkraftsseminariet

SSRs vindkraftsseminarium lockade cirka 100 deltagare. Det blev tydligt under mötet att vindkraften kommer att byggas ut rejält under de närmast åren. Vi arbetar för att bolagen ska välja områden där vindkraften inte medför problem före rennäringen och för att bolagen ska ta sitt ansvar för att det görs bra utredningar av konsekvenserna av en etablering.

Sociala konsekvensbeskrivningar

Just nu är det många olika företag som vill använda naturresurser inom Sápmi. Många samebyar vill ha hjälp i sådana ärenden. Vi håller på att ta fram olika manualer som kan hjälpa er i samebyarna. Vi skickar nu ut ett material som handlar om sociala konsekvensbeskrivningar. Det är ett bra sätt att utreda effekterna av en verksamhet som t.ex. en gruva eller vindkraft inom en sameby. SSR och Samerådet rekommenderar nu att alla företag ska göra sådana utredningar. Er sameby kan begära att en sådan utredning görs. Vi skickar också med en lista med tips om vad ni bör tänka på i sådana ärenden. Kontakta Anders, Helén eller Malin om ni vill ha hjälp eller vill diskutera era ärenden. SSR kommer att kunna hjälpa samebyarna i dessa ärenden eller rekommendera andra som kan hjälpa er.

Basthorn

Många har framfört oro för att det ska bli problem med transport av ren med basthorn. Det är EU-regler som föreskriver att djur med basthorn inte får transporteras på grund av skaderisken. SSR har tidigare diskuterat frågan med Djurskyddsmyndigheten som nu har lagts ner. Vi kommer att ta upp frågan med Jordbruksverket för att beskriva de problem som kan uppstå för rennäringen.

Nästa styrelsemöte

Nästa styrelsemöte hålls i Umeå den 16-17 oktober. Om ni vill att styrelsen ska ta upp en fråga så kontakta ert regionala ombud.

Samernas Riksförbund

Storgatan 28, 903 21 UMEÅ
tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64,
e-post ssr@sapmi.se.

Besök vår hemsida www.sapmi.se

Anders Blom 070-514 44 80
Malin Brännström 070-649 29 84
Helén Larsson 070-229 76 28
Ellacarin Blind 070-362 04 78

Svenska Samernas Riksförbund flyttar till nya lokaler

Den 24 september flyttar kansliet till nya lokaler på Magasinsgatan 7 i Umeå. Lokalen ligger snett mitt emot Hotell Dragonen mot centrum. Under flytten kan det bli vissa avbrott i verksamheten. Telefonnumret är som vanligt 090-14 11 80. Ellacarin Blinds direktnummer 14 0092 kommer att upphöra så hennes direktnr är 14 11 82 istället.

SSRs styrelse

Per-Gustav Idivuoma

Lainiovuoma sameby, 57 år

070-651 81 76

[ordförande]

Peter Andersson

Idre sameby, 44 år

070-550 77 90

[Jämtland, Dalarna]

Victoria Gällman Harnesk

Stockholms sameförening, 34 år

070-223-56 10

[sameföreningarna]

Patrik Lundgren

Östra Kikkejaur sameby, 40 år

070-225 80 73

[skogsbyarna]

Vaino Persson

Semisjaur-Njarg
sameby, 40 år

0961-610 38,
070-651 02 88
[södra Norrbotten]

Kristina Hotti

Könkämä sameby,
50 år

0981-210 09,
073-021 58 58
[norra Norrbotten]

Åsa Larsson

Rans sameby, 26 år

070-254 33 56

[Västerbotten]

Prenumerera på månadsbrevet via mail

Nu finns möjlighet att prenumerera på månadsbrevet via mail. Sänd bara ett mail till ssr@same.net så ordnar vi det. Om ni har skräppostfilter så kan ni behöva lägga till ssr@same.net bland kontakterna.

Informationsmaterial

Samiskt informationscentrum i Östersund har informationsmaterial som de skickar ut gratis. Det finns en sexsidig folder om Sápmi och samerna som innehåller korta texter historia, kultur och näringar. Den finns på svenska, engelska och tyska.

Det finns även en annan broschyr med en nyproducerad karta och geografisk information. Finns enbart på svenska. Beställ via mail: info@samer.se eller 063-1508 74.

Påminnelse om Lars Norbergs bok

Lars Norberg som tidigare har varit ordförande i förhandlingarna om renbete mellan Sverige och Norge har precis givit ut en bok om sina erfarenheter av detta arbete. Boken är mycket intressant och visar hur staterna har gjort intrång på samernas urgamla rätt att utan hinder av riksgränsen föra sina renar till bete. Beställningar kan göras på adressen udtja.lasse@comhem.se. Boken kostar 65 kronor.

Seminarium om dokumentation av samisk kunskap

Den 11-12 september arrangerar Sametinget tillsammans med Centrum för biologisk mångfald ett seminarium "*Traditionell kunskap inom den samiska kulturen - praktiska metoder för att dokumentera och stärka traditionell samisk kunskap och kultur.*" Seminariet hålls i Sparbankssalen, Åjtte i Jokkmokk. Anmälningstiden är förlängd till den 4 september. För mer information gå in på www.sametinget.se eller ring kulturhandläggare Kaisa Huuva på Sametinget 0980-780 37. Seminariet är kostnadsfritt.

Kurs i samerätt

Ansökningstiden till distanskurs i samerätt, 7,5 poäng går ut den 15 oktober. Kursen ges av Luleå tekniska universitet. Grundläggande behörighet krävs. Kursen ges jan - mars 2008 och det blir tre träffar i samband med veckoslut. Samlingsort Luleå. För mer info kontakta kursledare Christina.Allard@luth.se, 0920-49 13 79 Kursplanen finns på denna hemsida: <https://portal.student.ltu.se/stuka/kurs.php?kurs=J0020N&lang=swe>

Påminnelse från Lars Jacobsson och Per Sjölander ang enkäten om renskötande samers psykosociala hälsa

I början av sommaren fick förhoppningsvis alla medlemmar i samebyarna och deras närstående en enkät om hur man mår. Vi har fått in glädjande många svar, men ju fler svar vi får desto säkrare kan vi uttala oss om hur man mår inom renskötelsen. Det finns många skäl till att ta reda på det. Samerna i samebyarna har många problem av olika slag, som skulle kunna leda till att man också får hälsoproblem. Samtidigt finns det också sådant som är positivt och som kan minska risken för hälsoproblem, både psykiska och kroppsliga. När man faktiskt inte vet något är det lätt att det blir ryktesspridning och fördomar som styr människors tankar. Det sägs att samer har en hög självmordsfrekvens, men vi är inte alls säkra på det. Det sägs att samerna dricker mycket, men vi är inte heller säkra på det. Det vi däremot vet är att renskötelsen är ett riskabelt arbete som leder till en hög olycksfallsfrekvens p g a olyckor med skotrar och motorcyklar. Renskötande samer har en hög dödlighet i sådana olycksfall och drunkning.

Många har dock inte skickat tillbaka enkäten och vi ber er nu att plocka fram den eller höra med er ordförande om han/hon har några exemplar över och skicka sedan in enkäten till oss med det kuvert som vi har bifogat. Portot är betalt. Vi garanterar att ingen utomstående kan komma åt era svar och ni besvarar den ju anonymt så ingen kan spåra just Ditt svar.

Vi hade satt ett sista datum på enkäten, men förlänger det nu ytterligare under september och oktober eftersom vi vet att det inte är så lätt att hinna med.

Tack för hjälpen

Lars Jacobsson
Professor
Umeå universitet

Per Sjölander
Professor
Forskningsenheten i Vilhelmina

Dokumentationskursen i Malå

Den 16-17 augusti hölls en mycket uppskattad dokumentationskurs i Malå. Ca 15 personer deltog på två-dagars kursen som var ett samarrangemang mellan Västerbottens Museum, DAUM och SSR. Kursdeltagarna fick bl a lära sig intervjuteknik och besöka det samiska vïstet Koppsele. I fjl hölls en liknande dokumentationskurs i Ammarnäs.

Seminarium i konflikthantering

SSRs projekt Jeanoe anordnar seminarier i konflikthantering i Storuman den 5 oktober och i Jokkmokk den 6 oktober. På seminariet tas bl a upp

- Att vara ärlig utan att kritisera
  - att lyssna med empati för att ska kontakt
  - säga nej med respekt och omtanke
  - hantera konflikter med personer som inte följer överenskommelser
- Fullständig inbjudan finns på SameNet.

Anmälan till SSR, 090-14 11 80 eller ssr@sapmi.se

Renar i trafiken

SSR och Vägverket region norr har tillsammans tagit fram foldern Renar i trafiken. Foldern innehåller information om hur man som bilist kan undvika renkrockar och vem man ska vända sig till om man kör på en ren. Foldern kommer att spridas av Vägverket till bilisterna.

På gång i september

4-5 september Deltagande i Sametingets konferens om kulturarv i Kiruna
10 september Träff med Jordbruksministern i Kiruna
11-12 sept Deltagande i Sametingets konferens om traditionell kunskap i Jokkmokk
17-18 sept Ren Mat i Idre tillsammans med den kock som skapade årets förrätt 2007 – Suovasrullad

I väntan på att Landsmötesnytt ska komma publicerar vi en bild från ombudskvällens dans

Jag tror på Robert Lind

I en komedisketch i början av 1980-talet av Hasse å Tage utvecklar Hans Alfredsson, via sin ständiga rollfigur Valfrid Lindeman, sin syn på Gud. Han tror inte på den Gud som beskrivs i bibeln utan han tror på Robert Lind i Kramfors. Även jag tror på Robert Lind men inte han i Kramfors utan Robert Lind från Ubmeje Tjeälddie sameby.

Anders Blom, förbundsdirektör SSR

Någon kanske hävdar att tro skall man göra i kyrkan. Jag är säkert på att man kan tro även på andra platser och i andra sammanhang utan att för den skull kränka den kyrkliga tron. På vårt senaste Landsmöte i Umeå blev jag medveten om att även i en organisation som SSR är trosfrågan en viktig fråga. Då vi alla hade avnjutit vår festmiddag på Landsmötet så klev Robert Lind, inte han från Kramfors, utan Robert från Ubmeje Tjeälddie sameby upp på dansgolvet. Utan manuskript och utan några större förberedelser tackar han SSR för att förbundet finns och säger att han tror på SSR. Det är svårt att en tisdagskväll i Umeå, på Dragonens dansgolv, komma närmare en trosbekännelse.

För oss som arbetar med att förvalta SSR:s historia och traditioner, inte minst för mig som ny Förbundsdirektör, framstår Roberts trosbekännelse som något oerhört fint och viktigt. En organisation som inger medlemmarna tro är en stark organisation. Detta är dock inte en styrka som kommer uppifrån. Detta är en styrka som helt och hållet är beroende av er – alla våra medlemmar. Utan engagerade medlemmar, som med hjälp av ett aktivt kansli får stöd för sitt engagemang, så är SSR som en vilsegången renkalv. Hjälp oss på kansliet att aldrig glömma detta.

Jag har nu arbetat inom SSR sedan den första juni. Eftersom det inte blev så mycket gjort under semesterperioden så kan man väl säga att det är först nu som arbetet börjar på allvar. Inom personalgruppen och tillsammans med styrelsen har vi gått igenom och planerat arbetet för hösten. Som vanligt har vi även denna höst, många stora, tunga och viktiga frågor framför oss. Trots detta finns det en stark arbetsglädje och vilja på kansliet. Jag hoppas att de kunskaper och erfarenheter som jag för med mig till SSR skall bli ett bra komplement till mina mycket kunniga medarbetare. Med stöd av en intresserad och kunnig styrelse är jag övertygad om att vi under hösten kommer att utföra vad vi har beslutat oss att göra.

I vårt arbete med de samiska frågorna kommer vi ibland att misströsta och känna förtvivlan. Jag har ett botemedel för detta. På vårt kansli här i Umeå har vi en liten blodröd kista, en gåva från den tidigare Förbundsjuristen Jörgen Bohlin. Den kistan kommer att bli likt en förbundsark i vilken jag kommer att lägga ner ett meddelande. I dagar av förtvivlan och misströstan skall vi öppna vår förbundsark, ta upp meddelandet och läsa; "Jag tror på Robert Lind"

Hälsningar

Anders B